

Rezumat

Teza de abilitare

Explorarea rolului ISD și a companiilor multinaționale în țările gazdă: către prosperitate economică și sustenabilitatea mediului înconjurător

Candidată: Conf. univ. dr. Oana Cristina POPOVICI

Teza de abilitare intitulată „*Explorarea rolului ISD și a companiilor multinaționale în țările gazdă: către prosperitate economică și sustenabilitatea mediului înconjurător*” evidențiază rezultatele activității de cercetare pe care am desfășurat-o după obținerea titlului de doctor în economie (2013). Cercetarea mea s-a concentrat pe impactul investițiilor străine directe (ISD) și al companiilor multinaționale (CMN) în economiile gazdă, cu scopul de a stabili factorii majori care ar putea fi luați în considerare pentru a continua în eforturile de acumulare a avuției și a altor obiective majore de pe agenda globală, precum ecologizarea și reducerea emisiilor de carbon. Am dezvoltat patru direcțiile majore în arealul cărora am realizat studii, subordonate acestui scop, după cum urmează: (1) Determinanți ai ISD la nivel global și la nivelul țărilor din Europa Centrală și de Est (ECE); (2) Factori care determină performanța companiilor; (3) Rolul ISD și al fondurilor europene în consolidarea tranziției ecologice; (4) Elaborarea politicilor macroeconomice pentru creșterea impactului ISD în locațiile gazdă.

Lucrările la care am contribuit au folosit mai multe metode cantitative, după cum urmează: (1) analiza datelor panel pentru stabilirea determinanților ISD atât la nivel global, cât și în țările ECE, precum și pentru investigarea factorilor determinanți ai profitabilității companiilor din Uniunea Europeană (UE); (2) metodologia random forest bazată pe învățare automată pentru a identifica cei mai importanți predictorii ai ISD în țările ECE și pentru clasificarea activității economice în UE; (3) metoda datelor de tip panel în cadrele OLS și ARIMA pentru a investiga competitivitatea industriilor cu tehnologie ridicată din UE; (4) algoritmul self-organizing map (SOM) pentru formarea diferitelor clustere pe baza distanțelor euclidiene care generează asemănări și diferențe pentru a caracteriza companiile printr-o serie de indicatori de performanță; (5) analiză VECM de tip panel pentru investigarea legăturii dintre emisiile de carbon, consumul și mixul de energie și creșterea economică într-un cadru modificat care include contribuția ISD și a comerțului internațional la reducerea poluării aerului; (6) modelul Leontief Input-Output pentru economia românească pentru estimarea efectelor Fondurilor Structurale și de Investiții Europene (ESIF) în România; (7) Technique for Order Preference by Similarity to Ideal Solution (TOPSIS), un instrument utilizat de obicei pentru probleme de luare a deciziilor, pentru stabilirea deciziei de locație a ISD în țările ECE.

Investițiile străine directe (ISD) reprezintă o sursă importantă de capital, cu o contribuție ridicată la dezvoltarea economiilor, având în vedere efectele indirecte pozitive generate în economiile gazdă. Aceste aspecte ridică necesitatea logică de a identifica acele particularități ale țărilor gazdă care atrag companiile multinaționale și determină fluxurile de ISD. Pe lângă dotarea naturală cu resurse, o importanță din ce în ce mai mare se acordă resurselor create, întrucât caracteristicile de amplasare ale unei țări trebuie să se transforme în amplificatori pentru competitivitatea companiilor multinaționale pe termen lung. Prin urmare, căutarea celei mai adecvate combinații de factori care ar putea spori fluxurile de ISD a rămas de mare interes atât pentru guverne, cât și pentru economiști. Mai mult decât atât, prezența companiilor străine ar trebui să permită și să crească performanța afacerilor locale pentru răspândirea bogăției în întreaga economie gazdă. În plus, în contextul actual modelat de o preocupare crescută privind schimbările climatice și eforturile de asigurare a tranziției ecologice, atât ISD, cât și alte tipuri de investiții ar trebui să își dovedească capacitatea de a sprijini eforturile țărilor pentru atingerea unor astfel de obiective. Dacă nu este încă cazul, măsurile de politică publică vor fi concepute într-o manieră care să ajute la atingerea acestui obiectiv.

După Introducere, partea a doua a tezei reflectă interesul științific în domeniul economiei și afacerilor internaționale și principalele contribuții la literatura de specialitate, punând accent pe cele patru direcții de cercetare interdependente.

Prima direcție de cercetare, „*Determinanții ISD la nivel global și la nivelul țărilor din Europa Centrală și de Est*”, constă în investigații privind cadrul de atractivitate a ISD la nivel global. Particularitățile ridicate de țările ECE sunt analizate în continuare, pentru a evalua schimbarea factorilor determinanți ai ISD determinată de procesele de tranziție.

Studiul privind atractivitatea locației pentru investitorii străini investighează într-o manieră cuprinzătoare ultimele două decenii, pe baza unui eșantion care include un număr mare de țări aflate în diferite stadii de dezvoltare economică, într-o analiză a datelor panel cu efecte fixe. Cele 97 de țări luate în considerare în eșantionul de date sunt împărțite în continuare în trei subgrupe de țări, pe baza nivelului de venit, pentru a oferi o comparație fiabilă între țările aflate în diferite stadii de dezvoltare. Accentul se pune pe stabilirea relevanței pentru ISD a mai multor determinanți tradiționali care sunt utilizați în studii empirice și pe a determina dacă există diferențe în funcție de nivelul de dezvoltare economică. În plus, îngustăm abordarea empirică la intervalul de timp 2008-2017 pentru a evidenția schimbarea factorilor determinanți ai ISD și pentru a extinde analiza pentru includerea altor determinanți din categoria resurselor create, cum ar fi calitatea instituțională, disponibilitatea tehnologiei și capitalul uman calificat. Cele mai semnificative diferențe relevă faptul că țările cu venituri mari sunt atractive datorită perspectivelor lor de creștere și dezvoltare a infrastructurii, în timp ce țările cu venituri medii sunt evaluate de investitori într-o primă fază pentru calitatea instituțiilor lor și, ulterior, prin stabilitatea cadrului macroeconomic. Cei mai importanți factori determinanți ai ISD în țările cu venituri scăzute sunt deschiderea comercială și forța de muncă cu studii superioare. Robustețea abordării noastre este verificată prin diferite metode empirice și variabile selectate.

Pentru a identifica factorii care modelează competitivitatea în țările ECE și care contează și pentru decizia investitorilor străini în ceea ce privește locația, am adoptat o abordare inovatoare pentru a lucra cu gama largă de factori determinanți ai investițiilor străine directe și am folosit metodologia raandom forest bazată pe învățarea automată pentru a identifica cei mai importanți predictorii ai ISD în țările ECE dintr-un set de 15 indicatori prezenți și în calculul Indicelui de Competitivitate Regională Europeană 2019. Indicatorii au fost colectați cu frecvență anuală între 2008 și 2017

pentru șapte țări incluse în analiza noastră - Bulgaria , Croația, Cehia, Ungaria, Polonia, România și Slovacia. Rezultatele indică faptul că cea mai mare putere de predicție în atragerea ISD este dată de particularitățile fiecărei țări, urmate de dimensiunea pieței, digitalizarea economiei și a pieței muncii. Alte variabile cu putere predictivă bună sunt PIB-ul pe cap de locuitor, populația în învățământul terțiar, dimensiunea populației și ocuparea forței de muncă în serviciile intensive în cunoaștere. Cei mai puțin importanți predictorii ai stocurilor de ISD pentru țările din eșantionul nostru sunt productivitatea totală a factorilor și calitatea infrastructurii, potențial datorate variabilelor luate în considerare. Atunci când particularitățile țărilor nu sunt incluse, cea mai mare putere de predicție aparține ocupării forței de muncă în producția de înaltă tehnologie, ocuparea totală a forței de muncă sau populația și raportul dintre populația urbană, atunci când se ia în considerare și nivelul anterior de ISD. Printre variabilele care au un rol mai puțin important în stimularea ISD în regiunea ECE se numără populația cu studii medii, dimensiunea infrastructurii și calitatea infrastructurii. Pe baza acestor rezultate, confirmăm constatările anterioare din literatura de specialitate care indică comportamentul de căutare a pieței al companiilor multinaționale din țările ECE.

Într-o a doua lucrare, am investigat acest subiect evaluând mai îndeaproape diferențele în determinanții ISD în perioada de tranziție comparativ cu cei din anii ulterioari obținerii statutului de membru al UE pentru țările ECE. Lucrarea subliniază, de asemenea, tipul de determinanți ai ISD, evaluând dacă investitorii străini au fost atrași de instituții de înaltă calitate, de un mediu macroeconomic stabil sau de piața muncii și o infrastructură mai bună. Ipoteza a fost că determinanții ISD s-au modificat în cele două perioade deja menționate, ceea ce a implicat necesitatea adaptării politicilor publice pentru a atrage investiții străine. Cealaltă ipoteză a fost că variabilele care exprimă calitatea instituțiilor au avut un impact puternic asupra investitorilor străini. Lucrarea a folosit o abordare a datelor panel cu efecte fixe, estimată prin metoda celor mai mici pătrate (OLS - Ordinary Least Squares) pentru cele mai noi 11 state membre ale UE (Bulgaria, Croația, Republica Cehă, Estonia, Ungaria, Letonia, Lituania, Polonia, România, Slovenia și Slovacia) în perioada 1994-2013. Perioada analizată a fost împărțită în două subperioade: din 1994 până în 2003 și din 2004 până în 2013. Prima subperioadă reprezintă anii de tranziție, în timp ce a doua este perioada de membralitate în UE. În concluzie, se confirmă ipoteza noastră care afirmă că determinanții ISD sunt diferiți în funcție de cele două perioade. Variabilele privind calitatea instituțiilor sunt semnificative doar pentru perioada de tranziție într-unul dintre modele. În perioada 1994-2003, investitorii au fost interesați în principal de economiile deschise, pentru diminuarea costurilor de tranzacție. Deschiderea comercială facilitează atât importul de bunuri intermediare necesare producției, cât și exportul de produse finite. În același timp, sunt interesați de un mediu capabil de creștere, în care produsele lor pot fi vândute.

Pentru perioada care începe cu 2004, principalele avantaje ale țărilor ECE rezidă în capacitatea lor de a asigura forță de muncă cu costuri reduse. Întrucât țările sunt deja integrate regional, principalul lor avantaj a constat în forța de muncă ieftină și în crearea de resurse – în cazul nostru, în dezvoltarea rețelelor lor mobile.

A doua direcție de cercetare, „*Factorii care determină performanța companiilor*”, a investigat eterogenitatea firmelor în ceea ce privește performanța și pozițiile competitive ale acestora, corelând performanța de factori specifici industriei de proveniență, factori legați de locație și factori externi.

Prima parte a studiilor tratează factorii determinanți ai profitabilității companiilor din UE. Într-o primă abordare, am investigat factorii determinanți ai profitabilității în sectoarele de înaltă

tehnologie, în timp ce într-o a doua abordare, am extins eșantionul de companii la diferite ramuri de activități economice din țările UE, evidențiind în același timp decalajul de performanță dintre firmele cu proprietate locală și străină. Rezultatele obținute largesc sfera de analiză prin raportarea la factorii determinanți ai performanței companiilor grupați în trei mari categorii: factori legați de industrie, factori legați de locație și expunere internațională sau factori externi. În al doilea rând, se are în vedere individualizarea în funcție de țară, având în vedere că peisajul general al industriilor de înaltă tehnologie, precum și nivelul ISD în UE sugerează diferențe semnificative de performanță și competitivitate între vechile și noile țări membre ale UE. În al treilea rând, analizele sunt concepute pentru a permite distincția între factorii care influențează competitivitatea firmelor din sectoarele secundar și terțiar, întrucât sectorul serviciilor prezintă caracteristici deosebite. În sfârșit, pentru a compensa un decalaj din literatura de specialitate, care este mai concentrată pe situația economiilor dezvoltate, analizele iau în considerare atât membrii UE mai vechi, cât și cei mai noi, îmbogățind astfel literatura referitoare la investigarea competitivității industriilor din Europa Centrală și de Est. Analiza este realizată pentru perioada 2008–2015 și include douăsprezece țări UE. Competitivitatea industriilor de înaltă tehnologie este descrisă prin utilizarea productivității aparente a muncii și a ratei brute de exploatare. Utilizarea mai multor specificații ale analizei datelor panel pentru estimarea rezultatelor ne-a permis să observăm dacă potențialele idiosincrazii legate de țară sunt reflectate în rezultatele noastre. Din această perspectivă, semnele coeficienților rămân aceleași în toate panelurile estimate din cele două specificații, ceea ce este un indiciu al robusteții rezultatelor noastre, dar, în același timp, al diferențelor mai mici decât cele așteptate între țări în ceea ce privește performanța industriilor.

Investigațiile se desfășoară prin utilizarea diferitelor metodologii, începând cu cele tradiționale (panel data analysis) până la cele mai recente care presupun utilizarea învățării automate. Astfel, într-o primă abordare, folosim date panel echilibrate cu aplicarea OLS și ARIMA pentru a investiga competitivitatea industriilor de înaltă tehnologie din UE, cu scopul de a descoperi natura principalilor factori explicativi din spatele performanței acestora, într-o analiză care acoperă perioada 2008–2015. Am obținut rezultate diferite pentru expunerea în industrie (o legătură pozitivă între cifra de afaceri și productivitate pentru toate industriile și o legătură negativă între numărul de angajați și productivitate), locație sau variabile legate de țară (o legătură pozitivă între cifra de afaceri și productivitate pentru toate industriile și o legătură negativă între numărul de angajați și productivitate), expunerea internațională (productivitatea este influențată pozitiv de ISD în cazul a două industrii (C21 și J63) și negativ în cazul a două industrii (C26 și J59), cu rezultate similare pentru rentabilitate, în timp ce nivelul general de competitivitate al țării este semnificativ pentru competitivitatea industriilor de înaltă tehnologie, dar cu specificități între industrii).

În următoarea abordare, metodologia de cercetare se bazează pe un algoritm self-organizing map (SOM), care aparține unei clase de rețele neuronale antrenate să organizeze datele astfel încât să poată fi descoperite modele necunoscute. Aici, caracterizăm companiile printr-o serie de indicatori de performanță care sunt incluși în algoritmul SOM pentru formarea diferitelor clustere bazate pe distanțe euclidiene care oferă asemănări și diferențe. Rezultatele indică prezența decalajelor de performanță între companii din UE, deși cu nuanțe care trebuie înțelese corect. Companiile cu capital străin și cele cu sediul în Vest depășesc performanțele celor deținute la nivel local, cu sediul în Estul UE, atât la nivel de întreprindere, cât și la nivel de angajat, dar decalajul la nivel de angajați este mai mic în comparație cu decalajul de la nivel de întreprindere. Acest lucru indică necesitatea creșterii convergenței performanței în cadrul UE, deoarece menținerea unor astfel de decalaje între părțile de vest și de est ale UE este dăunătoare pe termen lung pentru echilibrul afacerilor. Pe de

altă parte, companiile cu capital local ar trebui să se implice mai mult în procesul de învățare de la cele cu capital străin, cu efecte pozitive asupra performanței anterioare.

De asemenea, folosim algoritmul de învățare automată Random Forest pentru clasificarea activității economice în cadrul UE, bazându-ne pe relevanța unui set redus de variabile alături de locație și industria de origine pentru diferențele de performanță dintre companiile străine față de cele cu capital local. Costurile de personal per angajat în clasificare sunt evidențiate ca fiind cea mai importantă variabilă care discriminează între companiile străine și cele cu capital local. Practic, utilizarea diferitelor metodologii arată rezultate convergente, ceea ce confirmă validitatea ipotezelor noastre.

A doua parte a acestei direcții de cercetare se concentrează pe România, într-o abordare care investighează performanța agregată a companiilor cu capital străin versus a celor cu capital românesc în cele mai importante patru sectoare economice, în perioada 2008-2014. Deși, per ansamblu, companiile cu capital străin se bucură de performanțe superioare companiilor cu capital românesc, tabloul este ușor nuanțat în funcție de industrie și chiar de an în perioada analizată. Prin urmare, constatările noastre indică existența unor decalaje puternice de performanță specifice sectorului între companiile cu capital străin și companiile cu capital românesc care merită să fie investigate în continuare, dar, în același timp, spre un proces de învățare de la companiile cu capital străin în care firmele cu capital românesc sunt implicate în prezent, cel puțin în unele sectoare.

Cea de-a treia direcție de cercetare, *„Rolul ISD și al fondurilor europene în îmbunătățirea tranziției ecologice”*, se concentrează pe tranziția ecologică, având în vedere obiectivul de mediu al Uniunii Europene până în 2050 de a deveni primul continent neutru din punct de vedere climatic din lume ceea ce presupune, prin urmare, să desfășoare eforturi specifice pentru diversificarea mixului energetic și să realizeze investiții în energie cu emisii scăzute de carbon, pe de o parte, și pentru îmbunătățirea tranziției ecologice, pe de altă parte. Stabilim rolul investițiilor (provenit atât din fonduri străine, cât și naționale) în respectarea obiectivelor UE.

Un prim studiu în acest sens investighează legătura dintre emisiile de carbon, consumul și mixul de energie și creșterea economică într-un cadru modificat care include contribuția investițiilor străine directe interne și a comerțului internațional la reducerea poluării aerului. O abordare în doi pași este utilizată pentru a explora mai detaliat legăturile dintre aceste variabile în 24 de țări ale UE în perioada 1995-2018, urmată de o analiză VECM la nivelul întregului grup. Rezultatele indică faptul că există o legătură unidirecțională între creșterea economică și emisiile de dioxid de carbon (CO₂), ceea ce ar trebui să implice o decuplare a măsurilor de îmbunătățire a mediului de ritmul creșterii economice. De asemenea, găsim relații cauzale bidirecționale între ponderea energiei cu emisii scăzute de carbon în consum și emisiile de CO₂, precum și între ponderea energiei cu emisii scăzute de carbon în consum și PIB-ul pe cap de locuitor, ceea ce confirmă ipotezele paradisului poluării și a efectului de halo pentru ISD asupra emisiilor de gaze. Cu toate acestea, pe termen lung, ISD, exporturile și importurile au avut un impact pozitiv asupra reducerii emisiilor de CO₂; prin urmare, ar trebui promovate investițiile și integrarea comercială mai puternică în UE pentru a îmbunătăți calitatea mediului.

De asemenea, am elaborat una dintre primele estimări privind efectele Fondurilor Europene Structurale și de Investiții (FESI) în România asupra sprijinirii tranziției către o economie cu emisii reduse de carbon în toate sectoarele. Folosind modelul verde Leontief Input-Output pentru economia românească, agregat la sectoarele economice CAEN Rev.2, analiza a descompus efectele directe, indirecte și induse ale FESI asupra reducerii emisiilor de gaze cu efect de seră

(GES), în urma datelor referitoare atât la proiectele finalizate, cât și la cele contractate în perioada de programare 2014-2020. Rezultatele empirice au relevat impactul pozitiv, deși mic, al FESI asupra degradării mediului, fondurile verzi din cadrul EESI conducând la o reducere cu 1137,5 mii tone a emisiilor de GES. Sunt de așteptat efecte mai mari datorită contribuției proiectelor aflate încă în curs de dezvoltare, estimate să reducă emisiile de GES cu 4476 mii tone. Pe baza rezultatelor au fost evidențiate principalele implicații de politici publice, dat fiind rolul important pe care îl are statul în alocarea resurselor și în asigurarea eficienței fondurilor dedicate tranziției ecologice.

În cele din urmă, a patra direcție de cercetare, „*Proiectarea politicilor macro pentru creșterea impactului ISD în locațiile gazdă*”, se concentrează pe proiectarea măsurilor de politică publică adecvate pentru creșterea volumului intrărilor de ISD și direcționarea fluxurilor de investiții în sectoarele cu valoare adăugată ridicată.

În primul studiu, decizia de amplasare a ISD în țările ECE este investigată pe baza atractivității politicilor la îndemâna decidenților de politici publice: infrastructură, calitatea instituțiilor, piața muncii și impozite. Gradul de atracție al țărilor din Europa Centrală și de Est în 2007 și 2010 este calculat folosind metoda TOPSIS (Technique for Order Preference by Similarity to Ideal Solution), un instrument folosit de obicei pentru probleme de luare a deciziilor. Aici, oferim un cadru pentru stabilirea rolului statului în atragerea ISD și pentru a identifica dacă există loc pentru îmbunătățiri suplimentare în ceea ce privește politica publică.

În a doua parte, aprofundăm investigația și ne concentrăm pe România, evaluând capacitatea acesteia de a atrage ISD prin investigarea cadrului legal și a stimulentele oferite investitorilor străini și propunând noi măsuri potențiale în comparație cu cele mai bune practici identificate în țările vecine. Evidențiem principalele atribute ale mediului instituțional românesc privind ISD în două direcții - analiza măsurilor de stimulare a ISD și evaluarea calității mediului instituțional general - și subliniem diferențele existente din această perspectivă între România și țările din regiune (Bulgaria, Cehia, Polonia și Ungaria). Evaluăm mediul instituțional românesc din perspectiva ISD făcând referire la aceste țări întrucât toate au o istorie similară în ceea ce privește regimul economic și politic de dinainte de 1989, transformările realizate în anii 1990 în procesul de tranziție la economia de piață și eforturile depuse în anii 2000 pentru aderarea la UE. Din această perspectivă, fiecare dintre cele cinci state a început în același timp în cursa pentru atragerea ISD, dar rezultatele sunt semnificativ diferite între România și celelalte patru țări din regiune.

Apoi, analizând situația actuală a distribuției ISD în comparație cu principalii concurenți din zonă, stabilim o serie de măsuri care pot orienta ISD spre creșterea valorii adăugate pentru economia românească. Considerăm că proiectarea politicilor publice trebuie să fie orientată către o abordare strategică și structurală care să urmărească reevaluarea tuturor oportunităților oferite de ISD. Acest lucru ar trebui să implice două politici complementare și care se influențează reciproc, cum ar fi îmbunătățirea capacității companiilor locale de a învăța și de a absorbi cunoștințele și evoluțiile tehnologice de la investitorii străini, ținând în același timp ISD în activități cu valoare adăugată ridicată.

Următoarea parte a tezei de abilitare (*Dezvoltarea carierei academice și planuri de dezvoltare viitoare*) evidențiază pe scurt principalele realizări academice, didactice și de cercetare.

Întreaga mea activitate didactică s-a desfășurat în cadrul Academiei de Studii Economice București (ASE București), trecând succesiv prin etapele didactice de Asistent (2016 - 2020), Lector (2020 - 2023) și Conferențiar (2023 - prezent) la Departamentul de Relații Economice Internaționale din

cadrul Facultății de Relații Economice Internaționale (REI) a Academiei de Studii Economice București.

Am susținut cu succes teza de doctorat în Economie și afaceri Internaționale la Academia de Studii Economice București sub îndrumarea prof. dr. Ioan Popa, cu titlul „Analiza investițiilor străine directe în noile state membre ale Uniunii Europene” și în perioada iunie 2014 – septembrie 2015 am urmat un program de cercetare postdoctorală „Performanță și excelență în cercetarea doctorală și postdoctorală în domeniul economic. științe în România” contract POSDRU/159/1.5/S/134197, aria tematică de cercetare postdoctorală „Concurența și competitivitatea pe piața internă a Uniunii Europene”.

Mi-am început activitatea didactică în cadrul Departamentului de Relații Economice Internaționale în anul universitar 2011/2012, în anul II ca doctorand al Școlii Doctorale ASE. Cariera mea universitară a început cu activități didactice la disciplinele de Negociere Internațională, Tehnica Operațiunilor de Comerț Exterior, Asigurări Internaționale și Integrare Economică Europeană. În prezent, predau Asigurări Internaționale atât la programele cu predare în limba română, cât și la cele în limba engleză, Tehnica Operațiunilor de Comerț Exterior în cadrul Facultății de Relații Economice Internaționale și Managementul riscului și Analiza afacerilor în cadrul Facultății de Administrarea Afacerilor cu predare în Limbi Străine (FABIZ). Pe lângă activitatea didactică, coordonez studenții în elaborarea lucrărilor de licență și dizertație, precum și a lucrărilor de participare la sesiunile de comunicare științifică a studenților din ASE.

Activitatea mea științifică după susținerea tezei de doctorat și obținerea titlului de doctor în economie (Ordinul Ministerului 5581 din 03.12.2013) a avut un caracter interdisciplinar, concentrându-se în principal pe investițiile străine directe și impactul acestora în economia gazdă, evaluând diferite surse de competitivitate, proiectarea politicilor publice, evaluarea activității de comerț internațional și promovarea tranziției ecologice. Până în prezent, am contribuit în calitate de autor sau coautor la 9 cărți și capitole de carte apărute în România și în străinătate, precum și la peste 55 de publicații indexate. Pentru 2023, am avut un H-index de 7 în Web of Science (WOS) din 17 publicații indexate care au fost citate de 85 de ori (77 de ori fără autocitare) și un H-index de 6 în Scopus din 18 documente care au fost citate de 85 de ori. Am primit următoarele diplome/premii pentru activitatea de cercetare și pentru vizibilitatea internațională a activității de cercetare: Diploma de Excelență pentru Cercetare Academică pentru publicarea de articole în reviste internaționale ISI (i.e., Diploma Opera Omnia pentru Cercetare Științifică de Excelență, 2023), iar calitatea cercetării pe care am desfășurat-o a fost recunoscută prin cele două premii oferite de către UEFISCDI în cadrul Programelor de Premiere PRECISI, în 2023 și 2019.

Am participat la mai multe proiecte de cercetare, care au necesitat capacitatea mea de a lucra în echipă și capacitatea de concentrare pentru întocmirea rapoartelor finale. Printre acestea, menționez participarea ca membru al echipei în proiectul Tinere Echipe PN-III-P1-1.1-TE-2021-1339 „O abordare alternativă pentru modelarea bulelor speculative: implicații pentru stabilitatea financiară”, Studii de Strategii și Politici (SPOS) 2015 și 2017 dezvoltate de Institutul European din România, proiectul EUPACK privind administrația publică din România coordonate de Comisia Europeană și colaborarea cu Institutul China-CEE din Budapesta, Ungaria în perioada 2018-2023. De asemenea, am fost implicată în mai multe proiecte cu mediul de afaceri, cele mai reprezentative fiind studiile elaborate pentru Consiliul Investitorilor Străini privind impactul investițiilor străine directe în România și „Analiza impactului noii directive europene privind accizele la produsele din tutun asupra consumatorilor români, a pieței tutunului și a stabilității veniturilor bugetare din România”, desfășurată în urma cooperării ASE- British American Tobacco

(România) Trading S.R.L. În plus, am participat ca membru al echipei la mai multe proiecte instituționale din cadrul universității, precum: „ReStart Economia. Măsuri de combatere a efectului economic și social al COVID-19 în România”, „Cercetări privind implementarea Regulamentului (UE) 2020/852 al Parlamentului European și al Consiliului din 18 iunie 2020 privind stabilirea unui cadru pentru facilitarea investițiilor legate de domeniul schimbărilor climatice asupra evoluției sistemului financiar-bancar”, „Barometrul mediului de afaceri”, „Analiza impactului incertitudinilor actuale asupra mediului economic”.

Am, de asemenea, experiență ca editor și recenzor al revistelor academice internaționale. În prezent, sunt editor asociat al Romanian Journal of Economic Forecasting (indexată ISI) și fac parte din echipa de evaluare a Romanian Journal of European Affairs, Romanian Economic Journal and Financial Studies. Recent, am realizat rapoarte de evaluare pentru reviste precum: Cogent, De Economist, Journal of Competitiveness, Sustainability, Energies, International Journal of Environmental Research and Public Health, pe baza invitațiilor redactorilor. În plus, am făcut parte din echipa de evaluare pentru diferite ediții ale conferințelor internaționale International Conference on Business Excellence (ICBE) and International Conference on Economics and Social Sciences (ICISS), desfășurate în cadrul ASE, și Recent Advances in Economic and Social Research (RAESR), în cadrul Institutului de Prognoză Economică, Academia Română.

Pornind de la realizările și experiența mea de până acum, planul de desfășurare a activității didactice se axează pe următoarele obiective principale: (i) dezvoltarea unei activități didactice centrată pe individualizarea procesului de învățământ și adaptarea acestuia în funcție de nevoile studenților; (ii) promovarea metodelor didactice care necesită implicarea și participarea activă a studentului pentru un proces de învățământ centrat pe dezvoltare durabilă, prin utilizarea metodelor de predare interactive la ore, inclusiv a celor bazate pe instrumente digitale, în vederea creșterii calității transmiterii informațiilor și asimilării cunoștințelor de către studenți; (iii) analiza permanentă a noilor evoluții în disciplinele activității didactice și dezvoltarea continuă a materialelor didactice pentru a fi adaptate la cele mai recente informații din domeniul de interes; (iv) conectarea permanentă la dinamica mediului înconjurător în ceea ce privește activitatea didactică, cercetarea științifică și cerințele pieței muncii prin actualizarea ofertelor de cursuri și seminarii pentru disciplinele pe care le predau pe baza celor mai noi abordări în ceea ce privește conținutul și metodologiile de predare, precum și implicarea reprezentanților mediului de afaceri și ai sectorului public din România și din străinătate în prezentarea experienței lor studenților, fiind invitați la activitățile de predare și devenind parteneri în proiecte de cercetare și dezvoltare; (v) încurajarea activității de cercetare în rândul studenților, prin familiarizarea acestora cu rezultatele cercetării științifice, precum și încurajarea în demersul cercetării și utilizarea metodelor cantitative în lucrările științifice; (vi) creșterea numărului de studenți coordonați în elaborarea tezelor de licență și/sau de disertație; (vii) contribuția la elaborarea temelor pentru tezele de licență și disertație precum și participarea la procesul de elaborare/revizuire a curriculei; (viii) schimb de experiență prin participarea la mobilitatea didactică Erasmus+, pentru a stabili și a consolida contacte cu personalități din zona academică din alte țări, a face schimb de experiență și a-mi desfășura activitatea într-un mediu internațional și multicultural.

În ceea ce privește direcțiile de cercetare, intenționez să-mi actualizez și să-mi îmbunătățesc continuu abilitățile analitice și să lucrez la mai multe obiective. Prima este dezvoltarea unui portofoliu de publicații în reviste academice de top. Îmi propun publicarea în continuare a lucrărilor științifice în reviste cu factor de impact ridicat în țară și în străinătate și în cele indexate în baze de date internaționale, precum și publicarea de cărți în edituri internaționale recunoscute

și, respectiv, în edituri naționale recunoscute. Prin urmare, mă aștept la creșterea numărului de articole științifice publicate în reviste indexate WOS, în special în Q1 și Q2. Un alt obiectiv este dezvoltarea recunoașterii personale la nivel național în domeniile mele de interes. Intenția mea este de a continua să aprofundez subiectele de interes abordate până acum și să mă extind în noi domenii ulterioare, cu rezultate vizibile în creșterea numărului de participări la evenimente științifice de prestigiu; efectuarea de vizite de cercetare/mobilitate la universități și centre de cercetare prestigioase la nivel internațional; extinderea participării în comitetele editoriale și/sau comitetele științifice ale revistelor academice prestigioase și asociațiilor profesionale; extinderea participării ca recenzor pentru reviste academice prestigioase, în special pentru reviste indexate în Web of Science. Un alt obiectiv este implicarea în proiecte de cercetare, cu finanțare națională și internațională, și în parteneriat cu mediul de afaceri. O astfel de activitate va fi unul dintre principalele mele domenii de interes în perioada următoare. Voi lua în considerare participarea la proiecte de cercetare științifică în calitate de membru și responsabil de acestea. Consider că activitatea desfășurată în prezent, atât ca profesor, cât și ca cercetător științific în cadrul Institutului de Prognoză Economică, va facilita acest demers și va răspunde acestei dorințe în dezvoltarea activității mele de cercetare. În plus, scopul meu este să implic studenții în echipele de cercetare. În cele din urmă, intenționez să-mi extind colaborarea cu universități și institute de cercetare străine pentru a crește nivelul calitativ și vizibilitatea cercetării. O astfel de activitate îmi va oferi posibilitatea de a fi permanent conectată la noile cercetări din domeniu și la metodele de cercetare aplicată.

În principal, intenționez să contribui la dezvoltarea unui mediu academic transparent, corect, performant, incluziv și competitiv.

Teza de abilitare se încheie cu lista de tabele și figuri și Referințele care enumeră principalele referințe bibliografice referitoare la lucrările care susțin direcțiile de cercetare evidențiate în teză.